

Burgers luiden begin van hernieuwbaar tijdperk in

Parijs luidt einde van fossiele brandstoffen in

Het tijdperk van de fossiele brandstoffen loopt ten einde. Dat was de duidelijke boodschap van de klimaattop in Parijs, eind 2015. De kracht van het klimaatakkoord en de nationale ambities zijn nog steeds niet in lijn met wat de wereld nodig heeft, maar zijn toch beter dan verwacht. Ondersteund door 195 landen is het klimaatakkoord van Parijs een echt globaal akkoord, het eerste in zijn soort.

Het akkoord van Parijs verscherpt de klimaatambitie. Om gevaarlijke klimaatopwarming te voorkomen, wil de wereldgemeenschap de opwarming ruim onder de 2 graden houden en trachten te beperken tot 1,5 graden. Een opwarming van 1,5 graden is het absolute maximum om de veiligheid van honderden miljoenen mensen in de armste en meest kwetsbare landen en gemeenschappen ter wereld te garanderen.

Indien de nationale plannen worden uitgevoerd die voor COP21 werden ingediend, komen we nog steeds uit op 3 graden opwarming. Er is dus meer ambitie nodig. Ten laatste tegen 2018 moeten de nationale plannen herzien en versterkt worden, om ze in lijn te brengen met de doelstelling van 1,5 graden. De eerste herziening staat echter slechts gepland in 2023. Dit is veel te laat; de opwarming bedraagt nu immers als meer dan 1 graad. Miljoenen mensen - vooral in het Zuiden - ondervinden hier de gevolgen van. Hitte, droogte en overstromingen leiden tot migratie, conflicten en stijgende ongelijkheid binnen en tussen landen. Er valt geen tijd te verliezen!

De uitdagingen na Parijs

We kunnen de doelstellingen in het klimaatakkoord van Parijs enkel verwezenlijken via een rechtvaardige transitie met uitfasering van fossiele brandstoffen tegen 2050 en een einde aan ontbossing. Investerings in kolen, olie en - op langere termijn - ook gas vormen voortaan een onverantwoord risico.

Vanaf vandaag moeten overheden, bedrijven en de financiële sector alles in het werk stellen om deze doelstellingen te behalen, ook in België. Overheden die het klimaatakkoord ondertekend hebben, moeten een beleid voeren dat energieverbruik vermindert, streeft naar 100% hernieuwbare energie en alle subsidies voor de fossiele industrie stopzet.

De uitdagingen zijn niet alleen van politieke en economische aard maar zijn ook sociaal. Men moet een rechtvaardige transitie bewerkstelligen voor waardige levensomstandigheden en toegang tot energie voor iedereen, die gebaseerd is op de sociale dialoog, vergaande investeringen, ontwikkeling van vaardigheden en respect voor mensenrechten en een sterk systeem van sociale bescherming.

Burgers nemen energietoekomst in eigen handen

Burgers hebben getoond dat ze zich willen inzetten voor dit akkoord. Aan de vooravond van de klimaattop in Parijs manifesteerden wereldwijd 800.000 mensen, waarvan 14.000 in Oostende, voor een sterk klimaatbeleid. Overall werken burgers, steden, gemeenten en vooruitstrevende bedrijven aan klimaatoplossingen. Deze beweging valt niet te stoppen: 'people power' zal ook de komende maanden en jaren de druk op politici hoog houden.

Het goede nieuws is dat de oplossingen voor een hernieuwbare energietoekomst nu al bestaan. Hernieuwbare energie-installaties worden op grote schaal ontwikkeld en kunnen ons op termijn van schone, toegankelijke en betaalbare energie voorzien. In 2015 kwam

147 Gigawatt aan hernieuwbare capaciteit op het net, de grootste jaarlijkse stijging ooit en evenveel als de volledige productiecapaciteit in Afrika. Voor het eerst investeren de opkomende economieën ook meer in hernieuwbaar dan de rijkere landen. China neemt zelfs één derde van het totaal voor haar rekening. Dankzij deze inspanningen komt ook schone energie voor de 2,3 miljard mensen in energiearmoede weer een stapje dichterbij.

Propere energie behoeft geen subsidies, enkel een eerlijke kans. Fossiele energiebedrijven zullen hun uiterste best doen om het huidige, afbrokkelende energiesysteem te behouden, maar ze kunnen de groei van hernieuwbare energie niet stoppen. Miljoenen burgers en duizenden vooruitziende bedrijven en coöperaties zetten er wereldwijd op in. We maken vandaag een nieuwe revolutie mee, die even diepgaand zal zijn als de industriële revolutie. De landen, bedrijven en investeerders die zich hiertegen blijven verzetten, zullen aan de verkeerde kant van de geschiedenis belanden.

Een rechtvaardige transitie

De energie(r)evolutie, gecombineerd met een rechtvaardige transitie, moet nu versnellen om te zorgen voor meer jobs, propere lucht en een gezonder leefmilieu. Onze politici moeten zich eindelijk losmaken van de fossiele lobby en zich niet langer laten bedotten door valse oplossingen zoals biobrandstoffen. Ze moeten de rechten van werknemers, familiale landbouwers en klimaatslachtoffers beschermen en versterken.

Tegelijk moeten we meer zorg dragen voor onze bossen, gronden en oceanen. Zij slaan koolstof op en zijn essentieel om bescherming en veerkracht op te bouwen tegen de klimaatverandering. We moeten kiezen voor een duurzame landbouw en voedselsystemen, de ontbossing volledig stoppen en werken aan duurzame herbebossing en herstel van de ecosystemen.

Talking points

- Het tijdperk van de fossiele brandstoffen komt ten einde. De enige manier om de klimaatopwarming sterk onder de 2 graden te houden en bij voorkeur te beperken tot 1,5 graden Celsius, is om alle fossiele brandstoffen ten laatste tegen 2050 uit te faseren.
- De gevolgen van klimaatverandering zijn overal ter wereld al voelbaar. Als landen, inclusief België, bij hun huidige klimaatdoelstellingen blijven, hun actuele uitstoot niet doen dalen en het huidige ambitieniveau niet opkrikken, zal het niet meer mogelijk zijn om gevaarlijke klimaatverandering tegen te houden. Burgers, lokale overheden en progressieve bedrijven zullen dit niet laten gebeuren.
- Het goede nieuws is dat de oplossingen voor een hernieuwbare energietoekomst al bestaan. De energie(r)evolutie, gecombineerd met een rechtvaardige transitie die oog heeft voor werknemers, familiale landbouwers en klimaatslachtoffers, moet nu versneld worden om meer jobs in de hernieuwbare energiesector te creëren, en te zorgen voor een schone lucht en een gezonder milieu.